

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **бакалавра**
спеціальності І10 – «Соціальна робота та консультування»
за освітньо-професійною програмою «Соціальні послуги та технології»
на основі здобутого раніше освітнього ступеня
або освітньо-кваліфікаційного рівня

Київ – 2025

Програма складена на підставі навчального плану спеціальності ІІО «Соціальна робота та консультування» за освітньо-професійною програмою «Соціальні послуги та технології».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

д.психол.н., проф. Завацька Н.Є.

к.психол.н., доц. Побокіна Г.М.

ПОГОДЖЕНО:

Мазнів Є.О.

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом здобувачів вищої освіти на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня (бакалавр, магістр) здійснюється за результатами складання вступних випробувань.

Мета вступного випробування: оцінити рівень підготовленості вступників для навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю І10 «Соціальна робота та консультування» за освітньо-професійною програмою «Соціальні послуги та технології» з метою конкурсного відбору на навчання у СНУ ім. В. Даля в 2025 році.

Завдання вступного випробування полягає у тому, щоб оцінити рівень володіння компетентностями вступників, які повинні продемонструвати такі програмні результати:

- здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння і навички для успішного розв'язання складних життєвих ситуацій та практичних проблем під час професійної діяльності у галузі соціальної роботи;
- визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці умов та обставин у соціальній роботі;
- здійснювати синтез відповідних концепцій у контексті аналізованої проблеми у соціальній роботі і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми у соціальній роботі;
- давати короткий висновок щодо окремих проблем у соціальній роботі з достатньою обґрунтованістю;
- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи проблему у соціальній роботі;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми у соціальній роботі;
- вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи термінологію;

- застосовувати набуті знання у різних ситуаціях, виокремлювати значущі факти і формувати обґрунтовані висновки у соціальній роботі;
- надавати консультації клієнтам у різних ситуаціях у соціальній роботі.

Зміст програми відповідає компонентам освітньої програми «Соціальна робота» та їх логічній послідовності.

Порядок проведення вступних випробувань регламентується Правилами прийому до Східноукраїнського національного університету в 2025 році.

II ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Необхідний обсяг сформованих фахових компетентностей вступника, що поступає на навчання на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня, забезпечують наступні дисципліни, передбачені навчальним планом освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності ІІО «Соціальна робота та консультування» за освітньо-професійною програмою «Соціальні послуги та технології».

Соціальна робота і соціальна політика у Європі. Актуальність соціальної роботи в Україні

Напрями змін у соціальній політиці та соціальній роботі у Західній Європі. Розвиток соціальної сфери у Східній Європі. Соціальна політика та соціальна робота: відмінності. Інституалізація та де інституалізація в Західній Європі: історична перспектива. Розмаїття в обслуговуванні та становищі клієнтів у Східній Європі.

Зміст терміну «соціальне». Біосоціальна природа людини. Конституція України про становлення держави як соціальної. Об'єкти соціальної роботи.

Соціальна робота як наука

Становлення та визнання соціальної роботи як науки. Теоретико-методологічна основа соціальної роботи. Соціальна робота як навчальна дисципліна. Функції та місце соціальної роботи у суспільстві.

Характеристика соціальної роботи як професійної діяльності

Виникнення та становлення соціальної роботи як науки. Соціальна робота як система наукових знань: дослідницький, діагностичний і продуктивний аспекти. Фундаментальна та прикладна складові соціальної роботи як науки. Об'єкт і предмет наукових досліджень соціальної роботи. Проблемне поле наукових досліджень із соціальної роботи. Місце та роль науки "соціальна робота" серед соціально-гуманітарних наук. Закономірності та принципи теоретичної соціальної роботи.

Характеристика сучасних теорій соціальної роботи

Інтегративний характер і теоретична незавершеність класифікації сучасних теорій соціальної роботи. Гуманістична теорія соціальної роботи - допомога через самопізнання та усвідомлення клієнтом своєї значущості та впливу навколишнього світу. Теорія соціальної роботи - орієнтація на ідею допомоги клієнтові шляхом спільних колективних дій з підвищення самосвідомості та соціальних, змін у суспільстві.

Морально-гуманістичні джерела соціальної роботи

Сутність гуманістичних поглядів, їх історично мінливий характер. Зміст та значення поняття «альтруїзм». Етичні основи соціальної роботи.

Етичні принципи та цінності соціальної роботи

Уявлення про основи професійної етики та професійної деонтології. Найважливіші етичні концепції, на які може спиратися соціальний працівник у соціальній роботі. Типові моделі прийняття рішень соціальними працівниками. Основні цінності соціальної роботи та можливості для їх практичного застосування. Принципи встановлення професійних меж. Практичні поради соціальному працівникові щодо встановлення професійних меж у своїй практичній діяльності. Особливості роботи у мультидисциплінарних командах.

Ролі та функції соціальних працівників

Класифікації соціальних працівників. Мета і зміст діяльності в межах кожної з ролей, яку можуть виконувати соціальні працівники. Виробничі функції, властиві соціальним працівникам відповідно до їх ролей. Класи функцій: базисні та спеціальні. Типології потреб і проблеми клієнтів. Концептуальні підходи, які застосовуються при втручанні соціальними працівниками, їхні цілі та завдання. Вимоги до соціального працівника. Соціальний працівник – нова професія в Україні. Професійні вимоги до спеціаліста з соціальної роботи. Особистісні риси соціального працівника. Я-концепція соціального працівника.

Соціальна робота та інші галузі суспільної практики

Зміст та сутність політики. Взаємозв'язок соціальної політики й економіки. Основні соціальні проблеми в Україні. Зумовленість соціальної роботи політикою держави.

Структура і функції органів соціальної роботи в Україні

Організаційна структура системи соціального захисту. Класифікація органів соціальної роботи в Україні. Функціональні особливості цих органів на різних рівнях.

Система соціального обслуговування та соціальних служб в Україні

Класифікація системи соціальної підтримки. Визначення функцій та складових обслуговування. Характеристика основних тенденцій системи в Україні. Розвиток територіальних центрів в Україні. Характеристика мережі стаціонарних установ соціального обслуговування в Україні. Характеристика системи соціальних служб для молоді та дітей в Україні. Характеристика Державної служби зайнятості. Оцінки та перспективи надання соціальних послуг.

Принципи і методи соціальної роботи

Групування принципів соціальної роботи. Сутність і особливості методів соціальної роботи. Взаємозв'язок: принципів соціальної роботи і методів.

Список рекомендованих джерел:

1. Завацька Н.Є. Міждисциплінарний і міжгалузевий підхід у соціальній роботі : навчальний посібник / Є.В. Каширіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 82 с.
2. Завацька Н.Є. Педагогічні основи професійної діяльності : навчальний посібник / Є.В. Каширіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 43 с.
3. Завацька Н.Є. Теорія і практика соціальної інклюзії : навчальний посібник / Є.В. Каширіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 52 с.
4. Завацька Н.Є. Теорія і практика соціальної роботи : навчальний посібник / Є.В. Каширіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 52 с.
5. Завацька Н.Є. Психологія соціальної роботи : навчальний посібник / Є.В. Каширіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 92 с.
6. Завацька Н.Є. Професійна реадaptaція безробітних: соціально-психологічний вимір : монографія / Н.Є. Завацька, К.Б. Аксенченко, І.Є. Жигаренко, Є.В. Каширіна, О.В. Ковальова, Г.М. Побокіна / Під наук. ред. Н.Є. Завацької. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. – 277 с.
7. Особистісно-професійна адаптація фахівців соціономічного профілю в умовах сучасного соціуму: соціально-психологічний вимір : монографія / І.Є. Жигаренко. – К. : ПВТП «LAT&K», 2020. – 258 с.
8. Побокіна Г.М. Менеджмент в соціальній роботі : навчальний посібник / Г.М. Побокіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 100 с.
9. Побокіна Г.М. Практикум з соціальної роботи : навчальний посібник / Г.М. Побокіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – Ч. I. – 99 с.
10. Побокіна Г.М. Практикум з соціальної роботи : навчальний посібник / Г.М. Побокіна, Н.Є. Завацька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – Ч. II. – 78 с.

11. Побокіна Г.М. Соціально-психологічні особливості подолання особистісних деструкцій в умовах тимчасової втрати працездатності : монографія / Н.Є. Завацька, І.Є. Жигаренко, А.М. Журба, В.Ю. Завацький, Ю.А. Завацький, Н.В. Міщенко, Г.М. Побокіна, М.В. Тоба / За заг. ред. Н.Є. Завацької, А.М. Журби. – К. : ПВТП «LAT&K», 2019. – 201 с.
12. Особистість як суб'єкт подолання кризових ситуацій: психологічна теорія і практика : [монографія] / За наук. ред. С.Б. Кузікової та ін. – Кн. 2. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. – С. 180 – 201.
13. Психологічні засади проектування та прогнозування розвитку особистості : монографія / Ю.О. Бохонкова, Н.Є. Завацька / Під ред. Н.Є. Завацької. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2014. – 220 с.
14. Психологічні технології ефективного функціонування та розвитку особистості : монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький та ін. / За заг. ред. С.Б. Кузікової, С.Д. Максименка. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2019. – Т.6. – 540 с.
15. Психологічні основи розвитку особистості : монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький та ін. / За заг. ред. В.В. Бочелюка. – Запоріжжя: Просвіта, 2020. – Т.7. – 420 с.
16. Соціально-психологічне забезпечення соціалізації вихованців закритих освітніх закладів: монографія / Н.Є. Завацька, В.В. Арнаутова, І.Є. Жигаренко; за ред. Н.Є. Завацької. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2016. – 258 с.
17. Соціально-психологічні особливості самореалізації особистості в сучасному суспільстві: монографія / В.Й. Бочелюк, Н.Є. Завацька, А.О. Кононенко, А.Ю. Федоров, Л.В. Новицька; за ред. Н.Є. Завацької. – [2-е вид. перероб. і доп.]. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2016. – 435 с.
18. Завацька Н.Є. Актуальні проблеми в соціальній роботі : навчальний посібник / О.О. Бровендер, Н.Є. Завацька, Л.В. Спицька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 90 с.
19. Завацька Н.Є. Ведення професійних документів : навчальний посібник / О.О. Бровендер, Н.Є. Завацька, Л.В. Спицька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 36 с.

20. Завацька Н.Є. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» : навчальний посібник / О.О. Бровендер, Н.Є. Завацька, Л.В. Спицька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 104 с.
21. Завацька Н.Є. Історія соціальної роботи : навчальний посібник / О.О. Бровендер, Н.Є. Завацька, Л.В. Спицька. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 66 с.
22. Завацька Н.Є. Психологія соціально дезадаптованої поведінки підлітків із дистантних сімей та її корекція : монографія / Н.Є. Завацька, Л.В. Боярин, М.М. Бриль, Л.В. Спицька / Під ред. Н.Є. Завацької. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. – 227 с.
23. Психологія делінквентної поведінки неповнолітніх та її корекція в умовах закладів соціальної реабілітації : монографія / В.Й. Бочелюк, Н.Є. Завацька, Л.В. Спицька / Під ред. проф. Н.Є. Завацької. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. – 278 с.
24. Соціально-психологічна корекція суїцидонебезпечних станів особистості зрілого віку : монографія / Завацька Н.Є., Кованда О.В., Завацький В.Ю., Завацький Ю.А., Спицька Л.В., Тоба М.В., Шаповалова В.А. / За ред. Н.Є. Завацької, О.В. Кованди. – Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 216 с.
25. Соціально-психологічні особливості саморегуляції молоді у конфліктних ситуаціях міжособистісної взаємодії: монографія / Завацька Н.Є., Ахтирська Ю.І., Комар Т.В., Завацький В.Ю., Бурлакова І.А., Жигаренко І.Є. / За наук. ред. Н.Є. Завацької, Ю.І. Ахтирської. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 180 с.
26. Соціально-психологічні основи реінтеграції молоді в умовах трансформаційного соціуму: монографія / О.О. Блискун, Н.Є. Завацька, М.В. Тоба, Т.В. Комар, О.О. Лукашов / за наук. ред. О.О. Блискун, Н.Є. Завацької. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 295 с.
27. Соціально-психологічні засади самоорганізації молоді в період суспільних трансформацій: [монографія] / І.М. Гоян, Н.Є. Завацька, Т.В. Комар, В.Ю. Завацький, О.О. Лукашов / За наук. ред. І.М. Гояна, Н.Є. Завацької. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 284 с.

28. Соціально-психологічні засади особистісно-професійної адаптації фахівців соціономічного профілю: монографія / Н.Є. Завацька, І.Є. Жигаренко, Є.В. Гейко, Н.А. Добровольська, В.Ю. Завацький, О.Л. Шевченко / За наук. ред. Н.Є. Завацької, І.Є. Жигаренка. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 194 с.
29. Соціально-психологічні особливості життєвого вибору особистості в період ранньої дорослості: монографія/ Завацька Н.Є., Побокіна Г.М., Турбан В.В., Гейко Є.В., Лукашов О.О. / За ред. Н.Є. Завацької, Г.М. Побокіної, В.В. Турбан. [2-ге вид. перероб і доп.]. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 171 с.

ІІІ ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна кількість завдань іспиту – **14**. На виконання роботи відведено **30 хвилин**.

В основу визначення рейтингу покладено результати обраховані на основі суми тестових балів. Для кожного запитання тесту встановлюється відповідна система оцінювання:

1. Запитання **1-10** малої складності – **1 бал (сума 10 балів)**;
2. Запитання **11-13** середньої складності – **3 бали (сума 9 балів)**;
3. Запитання **14** підвищеної складності – **6 балів (сума 6 балів)**.

Сума тестових балів при якому іспит вважається складеним – **5-25 балів**.

Загальна сума тестових балів за всі правильні відповіді **25 тестових балів** – відповідає **200 балам** рейтингової оцінки. Пороговий тестовий бал («склав/не склав») для вступного іспиту становить **5 тестових балів** – відповідає **100 балам** рейтингової оцінки.

Рейтингова оцінка за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів) визначається відповідно до таблиці відповідності тестових балів рейтинговій оцінці.

Таблиця 1

Відповідність тестових балів рейтинговій оцінці

Тестовий бал, S (сума балів за правильні відповіді на запитання)	Рейтингова оцінка, BB
0-4	не склав
5	100
6	105
7	110
8	115
9	120

10	125
11	130
12	135
13	140
14	145
15	150
16	155
17	160
18	165
19	170
20	175
21	180
22	185
23	190
24	195
25	200

Голова фахової атестаційної комісії

д.ф.н. Кузьміна С.Л.

Члени фахової атестаційної комісії

д.п.н. Завацька Н.Є.

ст.в. Бровендер О.О.

Відповідальний секретар ПК

Мазнів Є.О.